

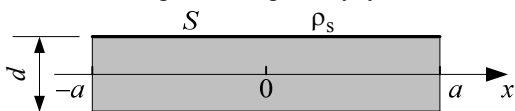
Напомене: Испит траје 180 минута. Није дозвољено напуштање сале 120 минута од почетка испита. Писати искључиво хемијском оловком. Дозвољена је употреба само овога папира и вежбанке, који се морају заједно предати. Употреба калкулатора није дозвољена. Вежбанку ставити у овај папир. Питања радити искључиво на овоме папиру, а задатке искључиво у вежбанци. Коначне одговоре на питања и тражена извођења уписати у одговарајуће кућице, учртати у дијаграме или заокружити понуђене одговоре. Одговори без извођења се неће признати. Свако питање носи по 5 поена, а задатак по 20 поена.

Попунити податке о кандидату у следећој табели. Исте податке написати и на омоту вежбанке.

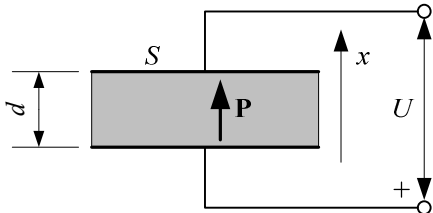
ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ (попуњава кандидат)							КОЛОКВИЈУМ			УСМЕНА ПРОВЕРА		
Група са предавања		Индекс година/број		Презиме и име						Да		
П1 П2 П3		/					УКУПНО ИСПИТ					
ПИТАЊА						ЗАДАЦИ				УКУПНО ПОЕНА		КОНАЧНА ОЦЕНА
1	2	3	4	5	6	Укупно		1	2	Укупно		

ПИТАЊА

1. Цилиндрична површ S , пречника d и дужине $2a$, чији је уздужни пресек приказан на слици, наелектрисана је површинским наелектрисањем чија густина зависи само од x -координате као $\rho_s = \frac{\rho_{s0}a}{\sqrt{a^2 - x^2}}$, где је ρ_{s0} константа и $-a < x < a$. Одредити израз за укупно наелектрисање ове површи.

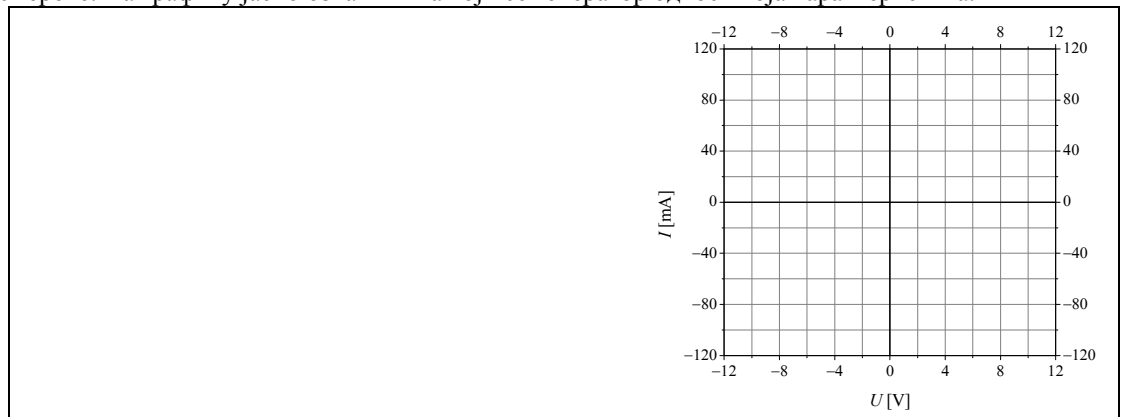

2. Површина електрода плочастог кондензатора, чији је пресек приказан на слици, је S , растојање између електрода је d , а ивични ефекти су занемарљиви. Електроде су прикључене на сталан напон U . При томе је поларизација хомогена, а вектор поларизације је $\mathbf{P} = P\mathbf{i}_x$. Одредити израз за **вектор** (а) електричног поља и (б) електричне индукције у овом кондензатору.

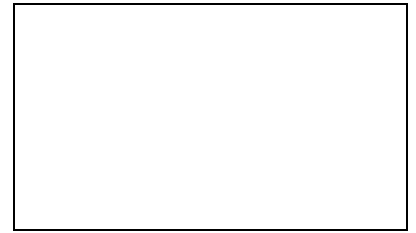
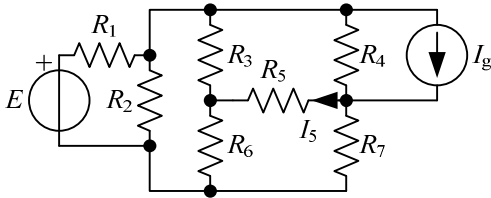

(а)	(б)
-----	-----

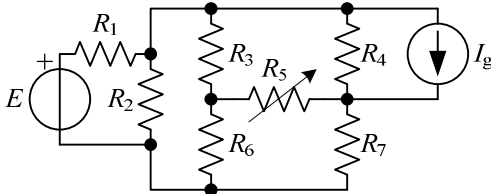
3. На графику скицирати струјно-напонску карактеристику (1) идеалног напонског генератора електромоторне силе $E = 10 \text{ V}$, (2) идеалног струјног генератора струје $I_g = 100 \text{ mA}$ и (3) реалног напонског генератора отпорности $R_g = 100 \Omega$ и расположиве снаге $P_{\max} = 250 \text{ mW}$. За сва три генератора узети природне референтне смерове напона и струје. Скицирати те генераторе и референтне смерове. На графику јасно означити на који се генератор односи која карактеристика.

4. Када је у колу на слици струја струјног генератора једнака $I_g = 3 \text{ mA}$, тада је струја отпорника R_5 једнака $I_5 = 1,25 \text{ mA}$. Када је $I_g = 0$, тада је $I_5 = 500 \mu\text{A}$. Израчунати струју струјног генератора при којој је $I_5 = 0$.

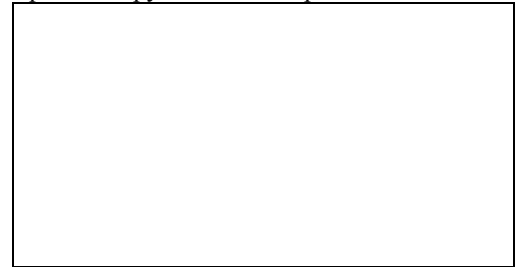
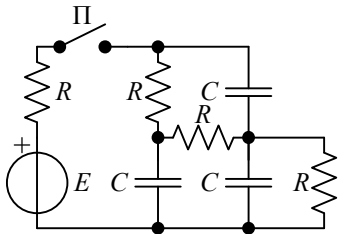

5. За коло на слици познато је $E = 12 \text{ V}$, $R_1 = R_2 = R_3 = R_7 = 2 \text{ k}\Omega$ и $R_4 = R_6 = 1 \text{ k}\Omega$, а отпорност отпорника R_5 може бити у границама $0 < R_5 < 2 \text{ k}\Omega$. Израчунати при којој је отпорности отпорника R_5 снага тог отпорника (а) максимална и (б) два пута мања од максималне снаге.

(а)	(б)
-----	-----

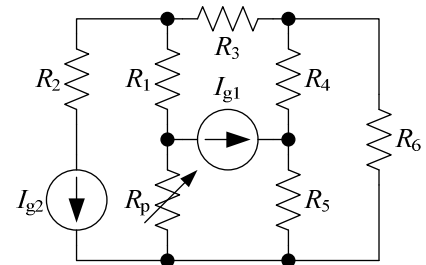
6. У колу на слици је $E = 12 \text{ V}$, $R = 1 \text{ k}\Omega$ и $C = 1 \text{ mF}$. У првом стационарном стању прекидач Π је отворен, а у другом затворен. Израчунати прираштај укупне електричне енергије свих кондензатора од првог до другог стационарног стања.

ЗАДАЦИ

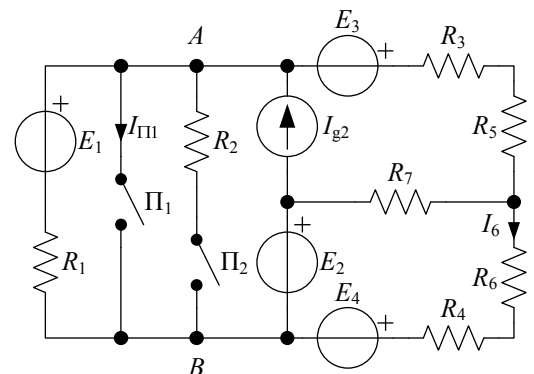
1. (Задатак се ради полазећи од **прве** стране вежбанке.)

У колу сталне струје приказаном на слици је $I_{g1} = 4 \text{ mA}$, $I_{g2} = 3 \text{ mA}$, $R_1 = R_5 = 1,2 \text{ k}\Omega$, $R_2 = 100 \Omega$, $R_3 = 900 \Omega$, $R_4 = 600 \Omega$ и $R_6 = 1,8 \text{ k}\Omega$, а отпорност отпорника R_p може бити у границама $0 \leq R_p \leq 10 \text{ k}\Omega$. Максимална дозвољена снага отпорника R_p је $P_{p,max} = 18 \text{ mW}$, а максимална дозвољена струја је $I_{p,max} = 3,75 \text{ mA}$. Израчунати границе за отпорност отпорника R_p , тако да он не прегори у овом колу.

2. (Задатак се ради полазећи од **последње** стране вежбанке.)

У колу сталне струје са слике познато је $R_2 = 1 \text{ k}\Omega$. У првом стационарном стању, када је прекидач Π_1 затворен, а прекидач Π_2 отворен, позната је струја $I_6^{(1)} = 1 \text{ mA}$. У другом стационарном стању, када су прекидачи Π_1 и Π_2 отворени, познати су струја $I_6^{(2)} = 6 \text{ mA}$ и напон $U_{AB}^{(2)} = 80 \text{ V}$. У трећем стационарном стању, када је прекидач Π_1 отворен, а прекидач Π_2 затворен, позната је струја $I_6^{(3)} = 2 \text{ mA}$. Израчунати (а) напон $U_{AB}^{(3)}$ у трећем стационарном стању и (б) струју $I_{\Pi_1}^{(1)}$ кроз прекидач Π_1 у првом стационарном стању.

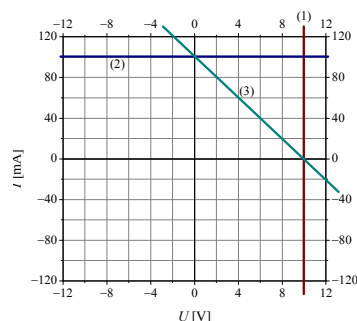
Питања и задаци ће бити прегледани само уколико се налазе на одговарајућим местима.

ОДГОВОРИ НА ПИТАЊА И РЕШЕЊА ЗАДАТАКА СА ИСПИТА ИЗ ОСНОВА ЕЛЕКТРОТЕХНИКЕ 1 ОДРЖАНОГ 16. СЕПТЕМБРА 2017. ГОДИНЕ

ПИТАЊА

1. Укупно наелектрисање је $Q = \pi^2 \rho_{s0} ad$.

2. (а) Вектор електричног поља је $\mathbf{E} = \frac{U}{d} \mathbf{i}_x$. (б) Вектор електричне индукције је $\mathbf{D} = \left(\varepsilon_0 \frac{U}{d} + P \right) \mathbf{i}_x$.

3. Карактеристике су приказане на слици.

4. Струја струјног генератора треба да буде $I_g = -2 \text{ mA}$.

5. (а) Снага је максимална када је $R_5 = 1,4 \text{ k}\Omega$. (б) Снага је два пута мања од максималне када је $R_5 = 1,4 \cdot (3 - 2\sqrt{2}) \text{ k}\Omega$.

6. Прираштај електричне енергије кондензатора је $\Delta W_e = 40,5 \text{ mJ}$.

ЗАДАЦИ

1. Отпорник R_p неће прегорети ако је задовољено $1 \text{ k}\Omega \leq R_p \leq 2 \text{ k}\Omega$ или $4,5 \text{ k}\Omega \leq R_p \leq 10 \text{ k}\Omega$.

2. (а) Тражени напон је $U_{AB}^{(3)} = 16 \text{ V}$. (б) Тражена струја је $I_{II}^{(1)} = 20 \text{ mA}$.

- РЕЗУЛТАТИ ИСПИТА БИЋЕ ОБЈАВЉЕНИ ДО 18. СЕПТЕМБРА У 21 ЧАС.
- УВИД У ЗАДАТКЕ У САЛИ 56, САМО ЗА КАНДИДАТЕ КОЈИ НИСУ ПОЗВАНИ НА УСМЕНУ ПРОВЕРУ, ЈЕ 19. СЕПТЕМБРА ОД 9:00 ДО 9:20 ЧАСОВА.
- УСМЕНА ПРОВЕРА ПОЧИЊЕ 19. СЕПТЕМБРА У 9:30 ЧАСОВА, ПРЕМА РАСПОРЕДУ КОЈИ ЋЕ БИТИ НАКНАДНО ИСТАКНУТ.

Са предмета Основи електротехнике